

Heftig liten bærbar:

Sangean ATS-909

DXN Bjarne Mjelde

Noen løfter kanskje på øyenbrynene over at jeg ofrer billige bærbare noen tanke, som knapt reflekterer over mottakere som ikke koster et femsifret beløp (og drømmer om de seksifrede...).

Nåvel, jeg ble fristet av positive omtaler og ikke minst en særdeles fordelaktig pris, og bestemte meg for å prøve denne. Ikke minst viktig var forventningen om en god FM-del og RDS-funksjon.

ATS-909 er på mange måter toppmodellen til [Sangean](#) – et firma i Taiwan (nå på flyttefot til fastlandet) – som har gjort portable mottakere til sin greie. Her konkurrerer de med Sony og Grundig – jeg kan tenke meg at Sonys ICF7600G (nå utgått, erstattes av 7600GR) og Grundigs Yacht Boy 400 er de som er mest like ATS-909 selv om prisene er litt lavere og størrelsene litt mindre. Gatepris i USA er USD 240, i Tyskland koster den DM 500.

Noen stor radio det ikke. Målene er 225 x 132 x 35 mm, sånn ca A5-størrelse, og vekten typisk beskjeden. En ganske stor strømforsyning kommer imidlertid i tillegg. Batteridriften er fire AA-batterier – kanskje i tynneste laget. Radioen har en ganske lang teleskopantenne, og inngang for ekstern AM-antenne. Men dessverre: Ingen FM-antenne inngang, og det var litt synd.

Sangean har hentet et par brukbare funksjoner fra bilradioverdenen. RDS er nevnt, en annen kaller de "ATS" som gjør ankomst til nye byer til en grei radiomessig opplevelse. Man kan få radioen til å søke gjennom FM og MB-båndene etter de sterke stasjonene, og lagre disse automatisk. Dermed slipper man å dra på leteaksjon gjennom f.eks. FM-båndet for å finne sine favoritter. Funksjonen

fungerer naturlig nok ikke på KB ettersom "lokale stasjoner" har lite med kortbølge å gjøre. Lagringskapasiteten er for øvrig bortimot imponerende; 18 på FM, 9 hver på MB og LB, og 260 på KB. Her er dessuten en rekke av de største KB-senderne lagt inn med navn og frekvens. Jeg har ikke sjekket validiteten av disse valgene (som er gjort med utgangspunkt Tyskland) men det virker som de har fått med de fleste "standardfrekvensene". Men BBC World Service på 15070 kHz? Det er en stund siden!

Ellers har den greie timere. Du kan for eksempel få den til å vekke deg tre ganger med tre forskjellige stasjoner – hvis du synes det er greit å bli vekket tre ganger.

Radioens oppgitte båndbredder er 4,0 og 6,5 kHz ved -6dB. Mer nøyaktig målt skal de være hhv. 4,8 og 6,2 kHz. Den bredeste er velegnet til lytting på sterke stasjoner eller stasjoner uten QRM. Den smaleste er nok i bredeste laget dersom man har QRM. Dette kan det gjøres noe med, ettersom Kiwa Electronics (www.kiwa.com) i Yakima, WA har et filter på ca 3,8 kHz som skal gi betydelig bedre selektivitet. Det kan nok trenges, og prisen er ikke avskrekkende, USD 40 + noen daler til US Mail. Er man rimelig stødig med loddebolten skal det gå greit sies det.

SANGEAN
A WORLD OF LISTENING

En sammenlikning med min AR7030+ burde ikke komme ut til Sangeans fordel – prislappen til førstnevnte tatt i betraktning. AR7030 har jo en spesiell egenskap i å klare å produsere audio selv ut fra de svakeste signaler, men alt i alt gjorde ATS-909 en meget god jobb koblet til K9AY-loopen min. Jeg vil derfor konkludere med at følsomheten er meget bra på KB.

En ”washing line” antenne fulgte med mottakeren – det er en syv meters tynn ”longwire” på en spole som er OK for støyfrie omgivelser og KB-lytting. På MB var følsomheten klart dårligere enn på AR7030 – trodde jeg. Med normal tilkobling var det slik.

Dersom man trekker antenne-jack'en litt ut – akkurat som på ICF2001D – øker følsomheten dramatisk! Skremmende god! Nå spør det hvordan denne følsomheten vil slå ut sør i landet med sterke signalstyrker, men her i nord er det fullt mulig å DX-e på MB med denne. Men antenne-jack'en må plasseres veldig nøyaktig, ellers får man voldsom overstyring.

FM-delen har også meget god følsomhet, og teleskopantenna vil nok i de aller fleste tilfellene vil være tilstrekkelig. Også for beskjeden FM-DX kan denne brukes, men RDS-funksjonen trenger et ganske sterkt signal.

Radioen har AM og LSB/USB modus, men dessverre ikke synkron-deteksjon. Hvor viktig denne mangelen er kan diskuteres – jeg har den oppfatning at synk-funksjonen er litt oppskrytt. Audio-messig fungerer radioen klart best på AM, men SSB (og ECSS-mottaking) er også godkjent. Gjennomgående er det god audio på mottakeren, og da sammenlikner jeg igjen med AR7030+ som jo er noe av det aller ypperste lydmessig på amatørfronten.

Betjeningsmessig er den kurant. Jeg klarte de fleste funksjonene uten å slå opp i manualen. Den passerte mao idiot-testen. Litt dumt at direkte frekvensinntasting krever at man først taster en funksjon som heter ”Freq”. Der måtte jeg til manualen.

Hvis man har behov for reserve-mottaker og ”ta med på tur” radio er dette et godt valg, i alle fall når man har oppgradert selektiviteten. I klassen bærbare er det vel bare Sonys gamle ICF2001D (som nå bare selges i USA som ICF2010) som matcher ATS-909. Men den er både større, tyngre og dyrere, i tillegg til å være generelt utilgjengelig.

I USA selges ATS-909 også av Radio Shack, da med eget navneskilt og typebetegnelse DX-398.

Noen mener at Grundigs Satellit 800 er bedre, men at den har håndtak gjør den knapt til en bærbar. Mer seriøse omtaler enn min gir den fem av fem stjerner (Radio Nederland) og tre av fem stjerner (Passport to World Band Radio). Modellen ble introdusert i 1996, og er kanskje på tur ut. Det finnes en [FAQ på Internett](#) som bl.a. gir oppskrifter på en del modifiseringer. Konklusjon: Den som får en Sangean ATS-909 slengt etter seg, bør absolutt plukke den opp.

I USA selger [Radio Shack](#) ATS-909 med sin egen "fabrikk"-logo, og typebetegnelse DX-398. Mottakeren er nøyaktig den samme, men i motsetning til Sangean-versjonen som normalt leveres med strømadapter og en enkel antenne på spole, leverer Radio Shack sin DX-398 uten disse.

Hos C.Crane og Grove i USA koster Sangean ATS-909 mellom 260 og 280 dollar, mens Radio Shack selger sin DX-398 for 250 dollar.

SANGEAN
SKANDINAVIEN